

KETEBE

	ISBN: 978-625-7587-34-1 © 2018 Ketebe Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.	
1. BASKI Temmuz 2021, İstanbul	KETEBE YAYINLARI: 503 EXLIBRIS - 11	
ooo	YAYIN YÖNETMENİ Furkan Çalışkan	DİZİ EDITÖRÜ Ahmet Sarı Şahbender Çoraklı
BASKI VE CİLT Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş. Cihangir Mah. Güvercin Cad. No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok Kat: 2 34310 Haramidere - Avcılar / İstanbul Sertifika No: 12026 Tel: 212.412 17 00	YAYIMA HAZIRLAYAN Hümeyra Çalışkan	DÜZELTİ Meltem Ortakçı
	KAPAK Harun Tan	MİZANPAJ Nilgün Sönmez
	KETEBE YAYINLARI SERTİFİKA NO. 49619 Maltepe Mahallesi Fetih Caddesi No: 6 Dk: 7 Topkapı 34010 İstanbul Tel: 212 612 29 30 Faks: 212 612 29 30 ketebe@ketebe.com	
© Özgün adı <i>Leben und Schreiben, Frankfurter Vorlesungen</i> olan bu kitabın Türkiye'de tüm yayın hakları Suhrkamp Verlag ile yapılan telif sözleşmesi gereği Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ye aittir.		

Frankfurt Dersleri

Yaşamak ve Yazmak

Hermann Lenz

Çeviri
Fatih Tepebaşı

KETEBE

Hermann Lenz

(1913-1998), Heidelberg ve M¼nih'te sanat tarihi, arkeoloji ve Germanistik eğitimi aldı. 1940-1946 arasında asker olarak savaş cephelerinde bulundu. Savař esiri olarak bir ara Amerika'ya g¼t¼r¼ld¼. Uzun bir m¼ddet G¼ney Almanya Yazarlar Sendikası Sekreterlięi'ni y¼r¼tt¼. Yazmaya 1946 yılında başladı. 1973 yılında Peter Handke'nin onu edebiyat kamuoyuna tanıtan yazısı onun için bir d¼n¼m noktası olarak kabul edilir. Deęiřik t¼rlerde otuzun ¼zerinde eseri bulunmaktadır.

Fatih Tepebaşılı

Yayımlanmış Eserleri: *Roman Biçimleri* (Stanzel, 1997), *Yazınsal İletişim* (Zimmermann, 2001), *Edebiyat ve Roman* (2001), *Uwe Timm ve Toplumsal Eleřtiri* (2002), *Bir S¼yleniřdir Yaşamak* (Seęki, 2002), *Elias Canetti: Das Gef¼hl Absoluter Verantwortlichkeit* (2003), *Sanat Eserinin K¼keni* (Heidegger, 2013), *G¼zelin G¼ncellięi* (Gadamer, 2005), *Edebiyat Yazıları* (2005), *Seęme Oyunları* (Fr. Ch. Zauner, 2011), *Fabl ile Eęitim. Lessing ve Fabl Teorisi* (2012), *Roman İncelemesi* (2019), *Ulusal Marřlar ve Kimlikler* (2013), *Metafor Yazıları* (2013), *Edebiyat Notları* (Seęki, 2014), *Edebiyat Bilimine Giriř* (2015), *Retorik* (2015), *Y¼ce Poetika* (2016), *Alman Fablları* (2019).

İçindekiler

Frankfurt Dersleri / 7

Yazarlar / Dersleri / 10

Çevirmenin Önsözü / 15

Birinci Konferans / 21

İkinci Konferans / 43

Üçüncü Konferans / 65

Dördüncü Konferans / 83

Beşinci Konferans / 105

Beş Portre / 121

Eduard Mörike / 123

Adelbert Stifter / 137

Franz Grillparzer / 151

Marc Aurel / 169

Arno Schmidt / 183

Hermann Lenz'in Eserleri / 197

Metin İçerisinde Geçen Eserlerin Özgün İsimleri / 199

Frankfurt Dersleri

Goethe Üniversitesi, Frankfurt'ta, 1959 yılında edebiyata, edebiyatın sorunlarına ve gelişimine ilgi duyacak öğrencilere (öğrenciler indinde aslında herkese) bir imkân sunmak amacıyla Frankfurt Dersleri'ni başlattı. Öğrencilerin edebiyatı, edebiyat biliminin kendilerine sunduğu kuru ve cansız, akademide öğretilen yavan bilgilerle öğrenmesi yerine, yazarların yaratım sürecini kendi ağızlarından dinlemeleri ve öğrenmeleri amacıyla poetika alanında Frankfurt Dersleri adı altında bir konuk kürsüsü açtı. İlkini Gilbert Murray'ın "Şiirde Klasik Gelenek" (The Classical Tradition in Poetry) adında 1926 yılında sunduğu Norton konferansları dizisine ve Oxford derslerine çok benzeyen Frankfurt Dersleri buraya çağrılan ve konuk olarak kendi poetikasını ya da edebiyat hakkında genel konularda bilgi sunmak isteyen önemli yazar/şaire

ya da edebiyat eleştirmenine birkaç ders imkânı sunmaktaydı. Frankfurt Dersleri'ne katılım hakkını elde eden yazarlar/şairler kendi yazı süreçlerini, poetikalarını ya da kendilerine sorun addettikleri edebi konuları sunma özgürlüğüne sahiplerdi. Ondan sonra da her sene bir yazar Frankfurt Dersleri'ni sunma sorumluluğu altında ya kendi poetikasını sunmuş ya da seçtiği bir edebiyat bilimi sorunsalını ele almış ve bu geleneği bugüne dek devam ettirmiştir. Bu kürsüye ekonomik desteği ilk yıllarda S. Fischer Yayınları vermiş, 1963 yılından beri de Suhrkamp Yayınları konferansları desteklemiştir. 1968 yılında Frankfurt Dersleri sekteye uğramış, 1979 yılından itibaren Suhrkamp Yayınları'nın dersleri finanse etmesiyle dersler yeniden başlamıştır. Goethe Üniversitesi'nden hocaların katkılarıyla da klasikleşmiş halini almıştır. Peter Suhrkamp'ın ve üniversitenin maddi destekçilerinin Frankfurt Dersleri'nin gelişmesinde ve dünyaya yayılmasında katkıları görmezden gelinemez. Bugün Frankfurt Dersleri'nin arkasında destekçi olarak S. Fischer Yayınları, Schöffling & Co, Suhrkamp Yayınları, Frankfurt Üniversitesi Dostları, Frankfurt Edebiyat Evi (Frankfurter Literaturhaus) bulunmaktadır. Dania Hückmann'ın müessesenin hayat bulmasında destekleri de unutulmamalıdır. 1959 yılında Ingeborg Bachmann ile "Günümüz

* *Mary Lusk Friedman, The Emperor's Kites: A Morphology of Borges' Tales (Durham: Duke University Press, 1987), s. vii.*

** *Anthony Kerrigan, "Introduction," Jorge Luis Borges, Ficciones içinde, çev. Anthony Bonner (New York: Grove Press, 2000), s. 9-10.*

Edebiyatı Sorunları” adı altında dönem edebiyatının ruhunu vererek başlayan Frankfurt Dersleri Őu ana kadar seksene yakın çok önemli yazarın, Őairin, edebiyat eleŐtirmenin dersleriyle edebiyat bilimi alanında son asır Alman, Kıta Avrupası ve dünya edebiyatına tarif edilemez katkılar saęlamıŐtır. Son on yılda, seneden seneye gerçekleŐen dersler altı ayda bir sunulmaya baŐlanmıŐtır. Frankfurt Dersleri, Alman yazarlarının İkinci Dünya SavaŐı döneminden sonra kendi edebiyatlarını geliŐtirmeyi, edebiyat bilimlerine yeni katkılar sunmayı, alanında yetkin yazarları kendi poetikaları üzerine düŐünmeye zorlamayı ve bunları kayıt altına almayı hedeflemektedir. Bu dizi, edebiyat kuramına katkı bakımından önemli bir geleneği oluŐturmuŐtur denilebilir. Son dönemlerde Heidelberg Dersleri, Tübingen Dersleri adı altında buna benzer diziler oluŐmuŐtur. Ketebe yayınları da bu derslerin önemini bildiğinden yaklaŐık yarım asır geçen zaman dilimi içinde Avrupa’da edebiyat bilimine sunduğu sonsuz katkı ile Frankfurt Dersleri’ni edebiyat bilimimize katkı sağlaması ve yeni perspektifler sunabilmesi bakımından çevirmeyi hedeflemektedir.

Dizi Editörleri

Ahmet Sarı-Şahbender Çoraklı

* *Alaister Reid, “Introduction,” Jorge Luis Borges, Seven Nights içinde, ev. Eliot Weinberger (New York: New Directions Publishing, 1984), s. 4.*